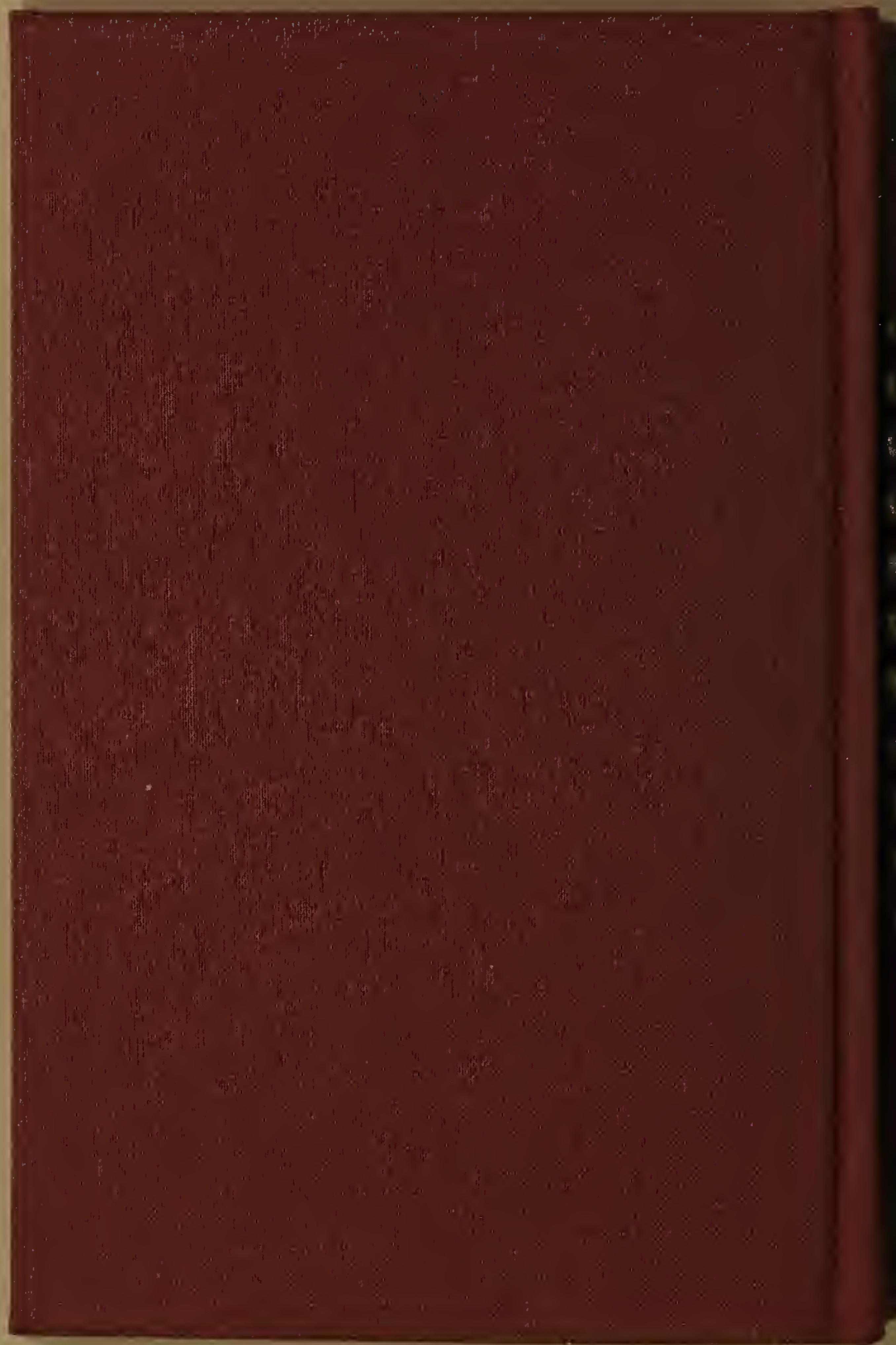

ספר

ברית יצחק

לקרות בו ליל שמיני קודם המילה והוא תיקון להמשיך חוט של חסד לילד הנולד

כפי מנהג הספרדים יזיי"א

וזאת

תורת האדם

אשר בשם ישראל יכונה ביום שנכנס בבריתו של אברהם אבינו

וסדר תקון המוהל

אברהם חור [illegible] יבל

את הכל נעשה יפה בע"טו לכבוד המוהלים פרי קדש הלולים פיה יצחק וספתי כהן עבדא לאלהא חייא וזעירא דמן חבריא יצ"ו:
הובא אל בית הדפוס ע"י הגביר שלמה לוי מאדורו ה"י והוגה ע"י בנו הבחור אברהם בצירופו עם המחבר יצ"ו:

באמשטרדם

נדפס על ידי גיראר̈ד יוהאן יאנסון ובבית הבחור ישראל מונדווי:

בשנת וזאת בריתי אקים את יצחק לפ"ק:

הסכמת

הגאון המפורסם המאור הגדול הרב המובהק מורנו ורבנו **שלם** נר"ו אב"ד ור"מ בקהלתנו ת"ת יע"א באמשטרדם ומצודתו פרוסה בק"ק בילוגראדו וגלילותיה אשר בטורקיאה ה"י :

כל מצוה שקבלו ישראל בשמחה עדיין עושים אותה בשמחה של תורה׃ וחיבה יתירה נודעת להם שומרי משמרות הקדש תיקון גדול לברית קדש ונאספו שמה בבית היולדת עזה שלימה אור ליום השמיני לקרא בספר קריאה נאמנה והן סדר למקרא משנה לזכרון לפני ה׳ בריתו של אברהם אבינו זכותו יעמוד לנו וכבר נדפס זה פעמים ספר התקונים הנקרא **ברית יצחק** ומחוך חביבותם אינם בנמצא כי אם זער שם וזער שם :

אשר על כן קם ונתעודד ונזדרז הגביר **שלמה לוי מאדורו** ה״י להדפיסו כהיום לזכות את הרבים חמן אמרי לפעלא טבא יישר שמלבד שהדפים התיקון הנהוג פה לבד׃ זאת ועוד אחרת הוסיף תוספת מרובה דברים טובים יגילו וישמחו האנשים הנגשים אל ה׳ המוהלים הי"ו כי ע"כ בדין הוא שיטול שכרו ואזהרה ללאו יצאת למען לא יקרב איש זר להסיג את גבולו וכל המסייעו יסייעו אותו מן השמים יבורך גבר מאת ה׳ בברכה המשולשת בתורה :

כ"ד העומד על התורה ועל העבודה תוך אמוני עם סגולה ק"ק ת"ת ספרדים באמשטרדם יע"א חותם בסדר ובשנת אין זה **כי** אם **בית אלהים** וזה שער השמים לפ"ק :

שלמה שלם

DEDICATORIA
AOS
SENHORES
MOELIM,
Que Deos benza.

SENHORES,

A quem, ſe naõ a VMs. devera meu affecto offerecer, dedicar, & conſagrar eſte Ramilhete de Flores, collectadas da fructifera Orta da Divina Ley. Cujo ſaõ Oraçoens da Sagrada Eſcriptura, que ſe meditaõ a noute das Fádas; como tambem as bençoens, & ritos, que devem uzar os Senhores MOELIM, nas occaſioens que ſe lhes offerecer, & nas duvidas que poderem achar; composto por hum Anonimo, obra curioſiſſima, & utiloza. A VMs. por direito lhes

toca

DEDICATORIA.

toca o clarym desta Dedicatoria, como pregoeyra de sua Fama, visto que como Pontifices sacrificaõ na Ara da Divina Vontade, as innocentes Victimas, que offerecem seus domnos, com tanta alegria, & celebraçaõ, como se descubrissem as mais preciosissimas minas, שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב Ynsignia real, & Altissima Livrea que trazemos; para sermos reconhecidos por todas as Naçoens, que somos servos fieis & Ministros estimados daquelle supremo Monarcha, Criador unico de toda esta vasta Maquina: cujo merito da Sircumciçaõ, espero serva a VMs. de Amparo, Escudo, & Broquel, para se livrar de todas as calamidades do Mundo; & grangear o colmo das felicidades, prosperando-os no cume do mayor auge, como de todas as veras lhes dezeja.

Este seu mais humilde Servidor,
Q. S. M. B.

Amsterdam,
Ros-Hodes Hanuca,
Anno 5528.

SELOMOH LEVY MADURO

תורה

וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא
יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדַּי
הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃ וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי
וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־
פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ
וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם׃ וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ
אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃
וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ
יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ
אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים
וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃ וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת אֶרֶץ
מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם
לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־
בְּרִיתִי תִשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ זֹאת
בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם
וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל
לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל
בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ הִמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ
וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃
וְעָרֵל זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה

הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֶל־אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שָׂרָי
כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃ וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ
בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃
וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ הַלְּבֶן מֵאָה־
שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה הֲבַת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ
אֶת־שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם
לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וּלְיִשְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה ׀ בֵּרַכְתִּי
אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־
עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ וְאֶת־בְּרִיתִי
אָקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה
בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת׃ וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל
אַבְרָהָם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־
יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵּית
אַבְרָהָם וַיָּמָל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים
וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ בְּעֶצֶם
הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ
יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃

אם הילד הנולד הוא בכור קורין זה :

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר
כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה
אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃ הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ
הָאָבִיב׃ וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ
אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
חַג לַיהוָה׃ מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה
לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי
בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין
עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה
הוֹצִאֲךָ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ פ
וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר רֶחֶם
לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים
לַיהוָה׃ וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה
וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ וְהָיָה כִּי־

יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק
יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי־
הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ
לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃
וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד
הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ עד כאן לבכור

פ פ פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי׃ לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי
שָׁלוֹם׃ וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם
תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

יהושע ה

בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת
צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃ וַיַּעַשׂ־לוֹ
יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ כָּל־
הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
מֵתוּ בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־מֻלִים הָיוּ
כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלֹּדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ

בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם לֹא־מָלוּ׃ כִּי ׀ אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
וְאֶת־בְּנֵיהֶם הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים
הָיוּ כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָל־הַגּוֹי
לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה עַד־חֲיוֹתָם׃
אָז יְדַבֵּר יְהוֹשֻׁעַ לַיהוָה בְּיוֹם תֵּת יְהוָה אֶת־הָאֱמֹרִי
לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר ׀ לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֶשׁ בְּגִבְעוֹן
דּוֹם וְיָרֵחַ בְּעֵמֶק אַיָּלוֹן׃ וַיִּדֹּם הַשֶּׁמֶשׁ וְיָרֵחַ עָמָד עַד־
יִקֹּם גּוֹי אֹיְבָיו הֲלֹא־הִיא כְתוּבָה עַל־סֵפֶר
הַיָּשָׁר וַיַּעֲמֹד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצִי הַשָּׁמַיִם וְלֹא־אָץ
לָבוֹא כְּיוֹם תָּמִים׃ וְלֹא הָיָה כַּיּוֹם הַהוּא לְפָנָיו וְאַחֲרָיו
לִשְׁמֹעַ יְהוָה בְּקוֹל אִישׁ כִּי יְהוָה נִלְחָם לְיִשְׂרָאֵל׃

שמואל א ב

וַתִּתְפַּלֵּל חַנָּה וַתֹּאמַר עָלַץ לִבִּי בַּיהוָה רָמָה קַרְנִי
בַּיהוָה רָחַב פִּי עַל־אוֹיְבַי כִּי שָׂמַחְתִּי
בִּישׁוּעָתֶךָ׃ אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר
כֵּאלֹהֵינוּ׃ אַל־תַּרְבּוּ תְדַבְּרוּ גְּבֹהָה גְבֹהָה יֵצֵא עָתָק
מִפִּיכֶם כִּי אֵל דֵּעוֹת יְהוָה וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִלוֹת׃ קֶשֶׁת
גִּבֹּרִים חַתִּים וְנִכְשָׁלִים אָזְרוּ חָיִל׃ שְׂבֵעִים בַּלֶּחֶם

נשכרו

נִשְׂבָּרוּ וּרְעֵבִים חָדֵלּוּ עַד־עֲקָרָה יָלְדָה שִׁבְעָה וְרַבַּת
בָּנִים אֻמְלָלָה׃ יְהֹוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה מוֹרִיד שְׁאוֹל
וַיָּעַל׃ יְהֹוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׁיר מַשְׁפִּיל אַף־מְרוֹמֵם׃
מֵקִים מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיב
עִם־נְדִיבִים וְכִסֵּא כָבוֹד יַנְחִלֵם כִּי לַיהֹוָה מְצֻקֵי
אֶרֶץ וַיָּשֶׁת עֲלֵיהֶם תֵּבֵל׃ רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמֹר וּרְשָׁעִים
בַּחֹשֶׁךְ יִדָּמּוּ כִּי־לֹא בְכֹחַ יִגְבַּר־אִישׁ׃ יְהֹוָה יֵחַתּוּ
מְרִיבָיו עָלָיו בַּשָּׁמַיִם יַרְעֵם יְהֹוָה יָדִין אַפְסֵי־אָרֶץ וְיִתֶּן־
עֹז לְמַלְכּוֹ וְיָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחוֹ׃

תהילים יב

לַמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ הוֹשִׁיעָה יְהֹוָה
כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ שָׁוְא יְדַבְּרוּ
אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וָלֵב יְדַבֵּרוּ׃ יַכְרֵת
יְהֹוָה כָּל־שִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת׃ אֲשֶׁר
אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ׃ מִשֹּׁד
עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֶבְיוֹנִים עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְהֹוָה אָשִׁית
בְּיֵשַׁע יָפִיחַ לוֹ׃ אִמְרוֹת יְהֹוָה אֲמָרוֹת טְהֹרוֹת כֶּסֶף
צָרוּף בַּעֲלִיל לָאָרֶץ מְזֻקָּק שִׁבְעָתָיִם׃ אַתָּה־יְהֹוָה
תִּשְׁמְרֵם תִּצְּרֶנּוּ מִן־הַדּוֹר זוּ לְעוֹלָם׃ סָבִיב רְשָׁעִים
יִתְהַלָּכוּן כְּרֻם זֻלּוּת לִבְנֵי אָדָם׃

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהֹוָה הַהֹלֵךְ
בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃

אשתך

אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים
סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה:
יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָ‍ִם כֹּל יְמֵי
חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל: קדיש

שבת פרק יט

רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מערב שבת מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו על פי עדים ועוד אמר ר' אליעזר כורתי עצים לעשות פחמין לעשות כלי ברזל כלל אמר ר' עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת ושאי אפשר לעשותה מערב שבת דוחה את השבת: ב עושין כל צרכי מילה בשבת מוהלין ופורעין ומוצצין ונותנין עליה איספלנית וכמון אם לא שחק מערב שבת לועס בשניו ונותן אם לא טרף יין ושמן מערב שבת ינתן זה בעצמו וזה בעצמו ואין עושין לה חלוק בתחילה אבל כורך עליה סמרטוט אם לא התקין מערב שבת כורך על אצבעו ומביא ואפילו מחצר אחרת: ג מרחיצין את הקטן בין לפני המילה ובין לאחר המילה ומזלפין עליו ביד אבל לא בכלי ר' אלעזר בן עזריה אומ' מרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת שנ' ויהי ביו' השלישי בהיותם כואבים ספק ואנדרוגינוס אין מחללי' עליו את השבת ור' יהודה מתיר באנדרוגינוס: ד מי שהיו לו שתי תנוקות אחד למול אחר השבת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של אחר השבת בשבת חייב א' למול בערב שבת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של ערב שבת בשבת רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר: ה קטן נמול לשמונה ולתשעה ולעשרה ולאחד עשר ולשנים עשר לא פחות ולא יותר הא כיצד כדרכו לשמונה נולד לביןהשמשות נמול לתשעה ביןהשמשות של ערב שבת נמול לעשרה יום טוב לאחר השבת נמול לאחד עשר שני ימים טובים של ראש השנה נמול לשנים עשר קטן החולה אין מוהלין אותו עד שיבריא: ו אלו הן ציצין המעכבין את

המילה

המילה בשר החופה את רוב העטרה ואינו אוכל בתרומה ואם היה
בעל בשר מתקנו מפני מראית העין מל ולא פרע את
המילה כאילו לא מל :

נדרים פרק ג משנה יא

קונם שאיני נהנה לבני נח מותר בישרא' ואסור באומות שאיני נהנה
לזרע אברהם אסור בישראל ומותר באומות שאיני נהנה לישרא'
לוקח ביותר ומוכר בפחות שישרא' נהנין לי לוקח בפחות ומוכר ביותר
אם שומעין לו שאיני נהנה להן והן לי יהנה לאומות קונם שאיני נהנה
לערלים מותר בערלי ישרא' ואסו' במולי עובדי אילי' קונם שאיני נהנה
למולים אסור בערלי ישרא' ומותר במולי אומות העולם שאין הערלה
קרויה אלא לשם עבודת אלילים שנאמר כי כל הגוים ערלים וכל בית
ישראל ערלי לב ואומר והיה הפלשתי הערל הזה ואומר פן תשמחנה
בנות פלשתים פן תעלוזנה בנות הערלים רבי אלעזר בן עזריה אומר
מאוסה הערלה שנתגנו בה הרשעים שנאמר כי כל הגוים ערלי לב רבי
ישמעא' אומר גדולה מילה שנכרתו עליה שלשה עשר בריתות ר' יוסי
אומ' גדולה מילה שדוחה את השבת החמור ר' יהושע בן קרחה אומר
גדולה מילה שלא נתלה לו למשה הצדיק עליה מלא שעה ר' נחמיא
אומר גדולה מילה שדוחה את הנגעים רבי אומר גדולה מילה שכל
המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא שלם עד שמל שנאמ' התהלך
לפני והיה תמים דבר אחר גדולה מילה שאלמלא היא לא ברא הקדוש
ברוך הוא את עולמו שנאמר כה אמר ה' אם לא בריתי יומם ולילה
חוקות שמים וארץ לא שמתי :

אם הילד הנולד הוא בכור קורים זה

בכורות פרק ח

יש בכור לנחלה ואינו בכור לכהן בכור לכהן ואינו בכור לנחלה
בכור לנחלה ולכהן ויש שאינו בכור לא לנחלה ולא לכהן איזהו
בכור לנחלה ואינו בכור לכהן הבא אחר הנפלים שיצא ראשו חי ובן
תשעה שיצא ראשו מת והמפלת כמין בהמה חיה ועוף דברי ר' מאיר

וחכמים

וחכמי׳ אומרים עד שיהא בו מצורת האדם המפלת סנדל או שליא או שפיר מרוקם והיוצא מחותך הבא אחריהן בכור לנחלה ואינו בכור לכהן מי שלא היו לו בנים ונשא אשה שכבר ילדה עודה שפחה ונשתחררה עודה נכריה ונתגיירה משבאה לישראל ילדה בכור לנחל׳ ואינו בכור לכהן ר׳ יוסי הגלילי אומר בכור לנחלה ולכהן שנ׳ פטר רחם בישר׳ עד שיפטרו רחם מישר׳ מי שהיו לו בני׳ ונשא אשה שלא ילד׳ נתגיירה מעוברת נשתחררה מעוברת ילדה היא וכהנת היא ולויה היא ואשה שכבר ילדה וכן מי שלא שהתה אחר בעלה שלשה חדשים ונשאת וילדה אין ידוע אם בן תשעה לראשון או בן שבעה לאחרון בכור לכהן ואינו בכור לנחלה איזהו בכור לנחלה ולכהן המפלת שפיר מלא דם מלא מים מלא גנינים המפלת כמין דגים וחגבים שקצים ורמשים המפלת יום ארבעי׳ הבא אחריהן בכור לנחלה ולכהן: ב יוצא דופן והבא אחריו שניהם אינם בכור לא לנחלה ולא לכהן רבי שמעון אומר הראשון לנחלה והשני לחמש סלעים: ג מי שלא בכרה אשתו וילדה שני זכרים נותן חמש סלעים לכהן מת אחד מהן בתוך שלשים יום האב פטור מת האב והבנים קיימים רבי מאיר אומר אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו פטורין ר׳ יהודה אומר נתחייבו נכסים זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום: ד שתי נשים שלא בכרו וילדו שני זכרים נותן עשר סלעים לכהן מת אחד מהן בתוך שלשים יום אם לכהן אחד נתן יחזיר לו חמש סלעים אם לשני כהנים נתן אינו יכול להוציא מידם זכר ונקבה או שני זכרים ונקבה נותן חמש סלעים לכהן שתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים נותן חמש סלעים לכהן מת אחד מהן בתוך שלשים יום האב פטור מת האב והבנים קיימים רבי מאיר אומר אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו פטורין רבי יהודה אומר נתחייבו נכסים זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום: ה שתי נשים של שני אנשים שלא בכרו וילדו שני זכרים זה נותן חמש סלעים לכהן וזה נותן חמש סלעים לכהן מת אחד מהן בתוך שלשים יום אם לכהן אחד נתנו יחזיר להן חמש סלעים אם לשני כהני׳ נתנו אינן יכולין להוציא מידם זכר ונקבה האבות פטורין והבן חייב לפדות את עצמו

שתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום: ו אחת בכרה ואחת שלא בכרה של שני אנשי' וילדו שני זכרים זה שלא בכרה אשתו נותן חמש סלעים לכהן זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום מת הבן בתוך שלשים יום אף על פי שנתן לכהן יחזיר לו חמש סלעים לאחר שלשים יום אף על פי שלא נתן יתן מת ביום שלשים כיום שלפניו ר' עקיבא אמר אם נתן לא יטול ואם לא נתן לא יתן מת האב בתוך שלשים יום בהזקת שלא נפדה עד שיביא ראיה שנפדה לאחר שלשים יום בחזקת שנפדה עד שיביא ראיה (נ"א שיאמרו לו) שלא נפדה הוא לפדות ובנו לפדות הוא קודם את בנו רבי יהודה אומר בנו קודמו שמצותו על אביו ומצות בנו עליו: ז חמש סלעים של בן במנה צורי שלשים של עבד וחמשים של אונס ושל מפתה ומאה של מוציא שם רע כולם בשקל הקדש במנה צורי וכולם נפדין בכסף ובשוה כסף חוץ מן השקלים: ח אין פודין לא בעבדים ולא בשטרות ולא בקרקעות ולא בהקדשו' כתב לכהן שהוא חייב לו חמש סלעים חייב ליתן לו ובנו אינו פדוי לפיכך אם רצה הכהן ליתן לו מתנה רשאי המפריש פדיון בנו נאבד חייב באחריותו שנא' יהיה לך ופדה תפדה: ט הבכור נוטל פי שנים בנכסי האב ואינו נוטל פי שנים בנכסי האם ואינו נוטל פי שני' בשבח ולא בראוי כבמוחזק ולא האשה בכתובתה ולא הבנות במזונותיהם ולא היבם וכלן אין נוטלין בשבח ולא בראוי כבמוחזק: י אלו שאינן חוזרין ביובל הבכורה והיורש את אשתו והמיבם את אשת אחיו והמתנה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים מתנה כמכר רבי אליעזר אומר כלן חוזרין ביובל רבי יוחנן בן ברוקא אומר היורש את אשתו יחזיר לבני משפחה וינכה להם מן הדמים:

עוקצים פרק ג משנה יב

אמר רבי יהושע בן לוי עתיד הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא· אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר ה' עוז

לעמו

לעמו יתן ה׳ יברך את עמו בשלום :

זהר פ׳ לך לך

פתח ר׳ אבא ואמר בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי׳ · מאי קא חמו דבורה וברק דפתחו בהאי קרא · אלא הכי תנינן לית עלמא מתקיימא אלא על האי ברית דכתיב אם לא בריתי יומם ולילה וגו׳ דהא שמיא וארעא על דא קיימין בגין כך כל זמנא דישראל קיימין דא ברית נמוסי שמיא וארעא בקיומייהו וכל זמנא דח״ו ישראל מבטלין האי ברית שמיא וארעא לא מתקיימין וברכאן לא משתכחין בעלמא · ת״ח לא שליטו שאר עמין על ישראל לא כד בטילו מנייהו קיימא דא ומה בטילו מנייהו דלא אתפרען ולא אתגליין ועל דא כתיב ויעזבו בני ישראל את ה׳ וימכור אותם ביד סיסרא וגו׳ · ויעזבו את יי׳ ממש · עד דאתת דבורה ואתנדבת לכל ישראל במילה דא כדין אתכנעו שנאיהון תחותייהו והיינו דתנינן דאמר קב״ה ליהושע וכי ישראל אטימין אינון ולא אתפרעו ולא אתגלייא ולא קיימין קיימא דילי ואת בעי לאעלא להו לארעא ולאכנעא שנאיהון · שוב מול את בני ישראל שנית · ועד דאתפרעו ואתגלייא האי ברית לא עאלו לארעא ולא אתכנעו שנאיהון · אוף הכא כיון דאתנדבין ישראל בהאי את אתכנעו שנאיהון תחותייהו וברכאן אתחזרו לעלמא הה״ד בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי׳ :

קם אחרא ופתח ואמר ויהי בדרך במלון ויפגשהו ה׳ ויבקש המיתו למאן למשה · אמר ליה קב״ה וכי את אזיל לאפקא ית ישראל ממצרים ולאכנעא מלכא רב ושליטא ואת אנשיית מנך קיימא דברך לא אתגזר מיד ויבקש המיתו · תאנא נחת גבריאל בשלהובא דאשא לאוקדיה ואתרמיז חד חויא מתוקדא לשאפא ליה בגויה אמאי חויא אמר ליה קב״ה את אזיל לקטלא חויא רברבא ותקיפא וברך לא אתגזר מיד אתרמיז לחד חויא לקטלא ליה עד דחמת צפורא וגזרת לברה ואשתזיב הה״ד ותקח צפורה צור · מהו צור אלא אסוותא ומאי אסוותא דכתיב ותכרות את ערלת בנה דנצנצא בה רוח קדשא :

קם אחרא ואמר ויאמר יוסף אל אחיו גשו נא אלי ויגשו ויאמר וגו׳ וכי אמאי קרי להו והא קריבין הוו גביה אלא בשעתא דאמר לון אני יוסף אחיכם תווהו דחמו ליה במלכו עלאה אמר יוסף מלכו דא בגין דא רווחנא ליה גשו נא אלי ויגשו דאחזי להו האי קיימא דמילה אמר דא גרמת לי מלכו דא בגין דנטרית ליה מכאן אוליפנא מאן דנטיר להאי את קיימא מלכו אתנטרת ליה · מנלן מבעז דכתיב חי יי׳ שכבי עד הבקר דהוה מקטרג ליה יצריה עד דאומי אומאה ונטיר להאי ברית בגין כך זכה דנפקי מניה מלכין שליטין על כל שאר מלכין ומלכא משיחא דאתקרי בשמא דקב״ה:

פתח אידך ואמר כתיב אם תחנה עלי מחנה וגו׳ הכי תאנא בזאת אני בוטח מהו בזאת דא את קיימא דזמינא תדיר גבי בר נש ואתרמיזא לעילא ובגיני כך אתמר בזאת כמה דכתיב זאת אות הברית · זאת בריתי · וכלא בחד דרגא · ותאנא זה וזאת בחד דרגא אינון ולא מתפרשן ואי תימא אי הכי הא שאר בני עלמא הכי · אמאי דוד בלחודוי ולא אחרא אלא בגין דאחידא ביה ואתרמיזא ביה והיא כתרא דמלכותא · תא חזי בגין דהאי זאת לא נטר ליה דוד מלכא כדקא חזי מלכותא אתעדי מניה כל ההוא זמנא והכי אוליפנא האי זאת אתרמיזא במלכותא דלעילא ואתרמיזא בירושלם קרתא קדישא בההיא שעתא דדוד עבר עליה נפק קלא ואמר דוד במה דאתקטרת תשתרי לך טרדין מירושלם ומלכותא אתעדי מינך מנ״ל דכתיב הנני מקים עליך רעה מביתך מביתך דייקא והכי הוה במה דעבר בידה אתענש ומה דוד מלכא הכי שאר בני עלמא על אחת כמה וכמה:

פתח אידך ואמר לולי יי׳ עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי תאנא במה זכאין ישראל דלא נחתי לגיהנם כשאר עמין עע״ז ולא אתמסרן בידוי דדומה אלא בהאי את דהכי תאנא בשעתא דבר נש נפיק מעלמא כמה חבילי טהירין אתפקדן עליה זקפין עינא וחמאן האי את דההוא קיימא דקודשא אתפרשן מניה ולא אתיהיב בידוי דדומה לנחתא לגיהנם דכל מאן דאתמסר בידוי נחית לגיהנם ודאי · ומהאי את דחלין עלאין ותתאין ודינין בישין לא שלטין ביה בבר נש אי איהו זכי לנטורי ליה להאי את בגין דהוא אתאחיד בשמא דקב״ה כיון

דדוד מלכא לא נטר את קיימא דא כדקא חזי אתעדי מניה מלכות ואתטריד מירושלים מיד דחיל דסבר דייהחון ליה מיד וימסרון ליה לידוי דדומה וימות בההוא עלמא עד דאתבשר ביה דכתיב גם יי' העביר חטאתך לא תמות ביה שעתא פתח ואמר לולי יי' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי :

פתח אידך ואמר מאי האי דאמר דוד והראני אותו ואת נוהו (מאי והראני אותו ואח"כ ואת נוהו) מאן יכיל למהמי ליה לקב"ה אלא הכי תנינן בההוא שעת' דאתגזר עליה ההוא עונשא ודוד ידע דעל דלא נטר האי את כדקא יאות אתענש בהאי דכלא כחדא אחיד וכלא אתרמיז בהאי את ולא אקרי צדיק מאן דלא נטר ליה כדקא יאות הוה בעי בעותיה ואמר והראני אותו ואת נוהו · מאי אותו (אות דיליה אות הברית דהא אותו דקב"ה את דיליה) ודא אתקיימא קדישא דהא דחילנא דאתאביד מנאי · מאי טעמא בגין דתרין אלין מלכותא וירושלם בהאי אחידן ובגין כך תלי בבעותיה אותו ואת נוהו דיתהדר מלכותא דהאי את לאתריה וכלא חד מלה :

פתח אידך ואמר ומבשרי אחזה אלוה מאי ומבשרי ומעצמי מבעי ליה אלא מבשרי ממש · ומאי הוא דכתיב ובשר קדש יעברו מעליך וכתיב והיתה בריתי בבשרכם דתניא בכל זמנא דאהרשים בר נש בהאי רשומא קדישא דהאי את מיניה חמי לקב"ה מיניה ונשמתא קדישא אתאחידת ביה ואי לא זכי דלא נטיר האי את מה כתיב מנשמת אלוה יאבדו דהא רשימא דקב"ה לא אתנטיר · ואי זכי ונטיר ליה שכינתא לא אתפריש מיניה אימתי מתקיימ' ביה כד אתנסיב והאי את עייל באתריה דתניא מאי טעמא ו'או ה'א אלין כחדא אלא חד דכר וחד נוקבא אשתתפו כחדא ואקרי חד שמא כדין חסר עלאה שרייא עלייהו כאן אתר שרייא בסטרא דדכורא · ומאן חס"ר חס"ד א"ל דאתי ונפיק מחכמה עלאה ואתעטר בדכורא ובגין כך אתבסמת נוקבא · תו תנינן אלוה הכי הוא : א"ל נהירו דחכמתא : ו' דכר ה' נוקבא אשתתפו כחדא אלוה אקרי ונשמתא קדישא מהאי אתר אתאחדת וכלא תליא בהאי את ועל דא כתיב ומבשרי אחזה אלוה · דא שלימותא דכלא מבשרי ממש מהאי את ממש ועל דא

זכאין

זכאין אינון ישראל קדישין דאחידין ביה בק"בה זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב ואתם הדבקים ביי' וגו' בגין כך חיים כלכם היום · אמר רבי אבא ומה בכל כך אתון חכימין ואתון יתבין הכא אמרו ליה אי צפורא יתעקרו מאתרייהו לא ידעין לאן טאסן הה"ד כצפור נודדת מן קנה כן איש נודד ממקומו ואתרא דא זכי לן לאוריתא והאי אורחא דילן בכל ליליא פלגותא ניימין ופלגותא אנן עסקין באוריתא · וכד אנן קיימין בצפרא ריחי חקלא ונהרי מיא נהרין לן אוריתא ואתיישבת בלבן · ואתר דא הא דיינוה לעילא זמנא חדא · וכמה סרכי תריסין אסתלקו בההוא דינא על עונשא דאוריתא וכדין אשתדלותא דילן יממא וליליא באוריתא הוא ואתרא דא קא מסייע לן ומאן דאתפרש מכאן כמאן דאתפרש מחיי עלמא · זקיף ידוי רבי אבא ובריך לון · יתבי עד דנהר יממא · בתר דנהר יממא אמרי לאינון דרדקי דקמייהו פוקי וחמו אי נהר יממא וכל חד לימא מלה חדתא דאוריתא להאי גברא רבא נפקו וחמו דנהר יממא · אמר חד מנייהו זמין האי יומא אשא מלעילא· אמר אחרא ובהך ביתא·אמר אחרא חד סבא הכא דזמין האי יומא לאתוקדה בנורא דא אמר ר' אבא רחמנא לישזבן·תווה ולא יכיל למללא אמר קוטרא דהורמנא בארעא אתפסת וכך הוה דההוא יומא חמו חברייא אפי שכינתא ואסתחרו באשא · ורבי אבא אתלהיטו אנפוי כנורא מחדוותא דאורית' · תאנא כל ההוא יומא לא נפקו כלהו מביתא וביתא אתקטר בקיטרא והוו חדתאן מלי בגווייהו כאילו קבלו ההוא יומא אוריית' מטורא דסיני בתר דאסתלקו לא הוו ידעי איהוא יממא ואי הוא ליליא · אמר רבי אבא בעוד דאנן קיימין לימא כל חד מינן מלה חדתא דחכמתא לאקשרא טיבו למאריה דביתא מאריה דהולולא :

פתח חד ואמר אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך וגו' בקדמיתא חצריך לבתר ביתך ולבתר היכלך' דא פנימאה מן דא ודא לעילא מן דא · ישכון חצריך בקדמיתא כד"א והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו · נשבעה בטוב ביתך לבתר כד"א בחכמה יבנה בית · ההכמה יבנה בית לא כתיב דאי כתיב הכי הוה משמע דחכמה בית אקרי אלא כתיב בחכמה יבנה בית היינו דכתיב

ונהר

ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו׳ קדוש היכלך לבתר דא הוה שלימו דכלא דהכי תנינן מהו היכל כלומר ה׳י כל האי והאי וכלא אשתלים כהדא׃ רישא דקרא מה מוכח דכתיב אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך ׳ האי מאן דאקריב בריה קרבנא קמי קב״ה רעוא דקב״ה בההוא קרבנא ואתרעי ביה וקריב ליה ושוי מדוריה בתרין אדרין ואחיד להאי ולהאי דאינון תרין אתקשרו כחדא דכתיב ישכון חצריך ׳ חצריך ודאי תרי׳ בגיני כך חסידי קדמאי סבאן דהכא כד מקריבין בנייהו לקרבנא דא׳ פתחו ואמרו אשרי תבחר ותקרב ישכון חצריך ואינון דקיימו עליהו אמרי נשבעה בטוב ביתך קדוש היכלך׃ לבתר מברך אשר קב״ו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו׳ ואינון דקיימי עלייהו אמרי כשם שהכנסתו לברית וכו׳׳ ותנינן בקדמיתא לבעי בר נש רחמין עליה ולבתר על אחרא דכתיב וכפר בעדו בקדמיתא ולבתר ובעד כל קהל ישראל׳ ואנן אורחא דא נקטינן והכי שפיר וחזי לקמאן׳ אמר ר׳ אבא ודאי כך הוא ויאות מלה ומאן דלא אמר הכי אפיק גרמיה מעשרה חפות דזמין קב״ה למעבד לצדיקיא בעלמא דאתי וכלהו מתקשרן בהאי׳ ובגיני כך עשרה מלי דמהימנותא אית בהאי קרא אשרי תבחר ותקרב וגו׳ וכל מלה ומלה חד חופה אתעביד מניה זכאה חולקיכון בעלמא דא ובעלמא דאתי דהא אוריתא מתקשרא בלבייכו כאילו קיימיתו בגופייכו בטורא דסיני בשעתא דאתיהיבת אוריתא לישראל׃

פתח אידך ואמר מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וגו׳׳ תאנא כל מאן דקריב בריה לקרבנא דא כאילו אקריב כל קרבנין דעלמא לקמיה דקב״ה וכאילו בני מדבחא שלימתא קמיה׳ בגיני כך בעי לסדרא מדבחא במאנא חד מלייא ארעא למגזר עליה האי קיימא קדישא ואתחשיב קמי קב״ה כאילו אדבח עליה עלוון וקרבנין עאנא ותורי וניחא ליה יתיר מכלהו דכתיב וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וגו׳ בכל המקום אשר אזכיר את שמי מהו אזכיר את שמי דא את מילה דכתיב בה סוד יי׳ ליראיו ובריתו להודיעם האי מזבח אדמה ודאי כמה דאמינא׳ בתריה מה כתיב ואם מזבח אבנים תעשה לי׳ רמז לגיורא כד אתגייר דאיהו

מעם

מעם קשי קדל וקשי לבא האי אקרי מזבח אבנים · לא תבנה אתהן גזית · מאי הוא · דבעי לאעלא ליה בפולחנא דקב"ה בגין דינשי פולחנא אחרא דעבד עד הכא ויעדי מניה ההוא קשיו דלבא · ואי אתגזר ולא אעדי מניה ההוא קשיו דלבא למיעל בפולחנא קדישא דק"בה הרי הוא כהאי פסילא דאבנא דגזרי ליה מהאי גיסא ומהאי גיסא ואשתאר אבנא כדבקדמיתא דאי בגין כך לא תבנה אתהן גזית אשתאר בקשיותיה · כי חרבך הנפת עליה ותחלליה כלומר ההוא גזירו דאתגזר לא מהנייא ליה בגיני כך זכאה חולקיה דמאן דאקריב האי קרבנא בחדוותא ברעוא קמי קב"ה ובעי למהדר בהאי חולקא כל ההוא יומא דכתיב וישמחו כל חוסי בך לעולם ירננו ותסך עלימו ויעלצו בך אוהבי שמך :

פתח אידך ואמר ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים וירא יי' וגו' אני אל שדי התהלך לפני וגו' · האי קרא אית לעיינא ביה וקשיא בכמה אורחין וכי עד השתא לא אתגלי ליה קב"ה לאברהם אלא עד האידנא כד מטא להני יומין וירא יי' אל אברם ולא קודם והכתיב ויאמר יי' אל אברם · ויי' אמר אל אברם · ויאמר לאברם ידוע תדע וגו' · והאידנא מני יומין וכד מני להו כתיב וירא יי' אל אברם אשתמע דעד השתא לא אתגלי עלוי ועוד דכתיב בן תשעים שנה ותשע שנים בקדמיתא שנה ולבסוף שנים אלא הכי תאנא כל אינון יומין לא כתיב וירא מ"ט אלא כל כמה דהוה אטים וסתים כך קב"ה לא אתגלי עליה כדקחזי האידנא אתגלי עליה דכתיב וירא מ"ט משום דבעא לגלי ביה האי את כתרא קדישא ועוד דבעא קב"ה לאפקא מניה זרעא קדישא וקדישא לא להוי בעוד דאיהו אטים בשרא לא אמר השתא דהוא בןתשעים שנה ותשע שנים וזמן קריב הוא דינפוק זרעא קדישא להוי הוא קדישא בקדמיתא ולבתר ינפוק מניה זרעא קדישא בגין כך מני יומוי בהאי ולא בכל הני זמני קדמיתא · תו תשעי' שנה דכל יומי קדמאי לא הוו שנים אלא כחד שנה דלא הוו יומוי יומין השתא דמטא להאי שנים שנים אינון ולא שנה :

קדיש דרבנן

תְּפִלַּת הַמּוֹהֵל

המל בניו או בני אחרים יצ'ו :

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הִנְנִי מוֹדֶה וּמְשַׁבֵּחַ וּמְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁבְּרָאתַנִי מֵאַיִן לֹא לְצוֹרֶךְ וְחוֹבָה רַק בִּנְדָבָה וְרָצוֹן וְאַהֲבָה כְּמִדַּת טוּבְךָ וְחַסְדְּךָ כִּי טוֹב חַסְדְּךָ מֵחַיִּים שְׂפָתַי יְשַׁבְּחוּנְךָ שֶׁנָּתַתָּ בִּי נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה וְרוּחָנִית · וְעוֹד הִגְדַּלְתָּ טוּבְךָ עָלַי שֶׁלֹּא עֲשִׂיתַנִי אִשָּׁה אוֹ עֶבֶד · וְעַל הַכֹּל יִתְגַּדֵּל וְיִתְרוֹמָם טוּבְךָ עָלַי שֶׁלֹּא עֲשִׂיתַנִי גוֹי וְנָתַתָּ לִי אֱמוּנָה שְׁלֵימָה לְהַאֲמִין כִּי אַתָּה אֵל אֱמֶת וְתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדְּךָ בֵּין שֶׁבִּכְתָב וּבֵין שֶׁבְּעַל פֶּה אֱמֶת · וְהֶחְתַּמְתָּ אוֹת בְּרִיתְךָ בִּבְשָׂרִי בֵּינְךָ וּבֵינִי לְהִמּוֹל לִי כָּל־זָכָר לְאוֹת כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ וַאֲנִי עַבְדְּךָ חָתוּם בְּחוֹתָמְךָ הַקָּדוֹשׁ כִּי אָמַרְתָּ לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר · וְעוֹד נָתַתָּ לִי מַתְּנַת חִנָּם שֶׁזִּכִּיתַנִי לִהְיוֹת אֶמְצָעִי לְהַכְנִים בָּנֶיךָ תַּחַת כַּנְפֵי שְׁכִינָתֶךָ וְלָמוּל אֶת בְּשַׂר עָרְלָתָם לְהַכְנִיסָם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים · לָכֵן הִנְנִי מִתְחַנֵּן אֵלֶיךָ אֵל שַׁדַּי שֶׁתְּסַיְּעֵנִי וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וְלֹא אֲטַמֵּא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ וְחוֹתָמְךָ שֶׁשַּׂמְתָּ בִּבְשָׂרִי וְכֵן כָּל־הַנִּמּוֹלִים עַל יָדַי יִשְׁמְרוּ אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ מִכָּל־טֻמְאָה · וְשֶׁיִּהְיוּ בָּנַי וְהַנִּמּוֹלִים עַל יָדַי כָּל־בְּנֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָתָם וּשְׁלֵימִים בְּצִדְקָתָם עַד יוֹם מוֹתָם · וְתִתֵּן

להם

לָהֶם פְּנֵיהֶם חֲזָקִים נֶגֶד שׂוֹטְנֵיהֶם וּמִצְחָם נְחוּשָׁה נֶגֶד מַסְטִינֵיהֶם וּמְקַטְרְגֵיהֶם לֹא יֵבוֹשׁוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלְמוּ לְעוֹלָם הַבָּא ׃ וּבְעֵת הַמִּילָה יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא יִסָּכֵן הַנַּעַר חָס וְשָׁלוֹם מֵחֲמַת הַמִּילָה ׃ וְאֶזְכֶּה שֶׁיָּבֹא אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב לִרְאוֹת מִצְוָה זוֹ ׃ וְיִהְיֶה הַבֵּן הַנּוֹלָד בָּרִיא בְּלִי שׁוּם חוֹלִי כְּדֵי שֶׁאֲקַיֵּים מִצְוַת מִילָה בִּזְמַנָּהּ ׃ וְזַכֵּנִי שֶׁאֶמּוֹל אוֹתוֹ כַּהוֹגֶן וְכַשּׁוּרָה וְקַבֵּל עֲבוֹדָתִי בְּמִצְוָה זוֹ כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּי קָרְבָּנוֹת עַל גַּבֵּי מִזְבְּחֶךָ ׃ וְכַעֲקֵידַת יִצְחָק יִהְיֶה נֶחְשָׁב לְפָנֶיךָ וְתִרְצֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ׃ וְאַל יִגְזְרוּ עָלֵינוּ אוֹיְבֵינוּ גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת לְבַטֵּל מִצְוָה זוֹ אוֹ שְׁאָר מִצְוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשׁוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת ׃ וְכֵן זַכֵּנִי לְהַכְנִיס גֵּרִים תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם אָבִינוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְחָרָן ׃ וּבִזְכוּת מִצְוָה זוֹ הַחֲתוּמָה בִּבְשָׂרֵנוּ נִזְכֶּה לִרְאוֹת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה כְּדִכְתִיב וּמִבְּשָׂרִי אֶחֱזֶה אֱלוֹהַּ ׃ וּמִצְוָה זוֹ שֶׁהִיא תַּשְׁלוּם שֵׁם שַׁדַּי תִּהְיֶה נֶגֶד צָרֵינוּ כַּכָּתוּב וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ ׃ וְנִצּוֹל מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם שֶׁכֵּן כָּתוּב גַּם אַתְּ בְּדַם בְּרִיתֵךְ שִׁלַּחְתִּי אֲסִירַיִךְ מִבּוֹר אֵין מַיִם בּוֹ וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן ׃

תורת האדם

הנולד לו בן זכר אומר

בָרוּךְ הַטוֹב וְהַמֵטִיב

חייב כל בר ישראל למול את בנו בן שמונה ימים דכתיב וביום השמיני ימול בשר ערלתו וביום ואפילו בשבת · ואם היה חולה אין מלין אותו עד שיבריא · ומילת הגוי פסולה דכתיב ואתה את בריתי תשמור · ואחר המילה פורע כי היא עיקר במצוה דתנן מל ולא פרע כאילו לא מל · ואח"כ מוצץ בפיו וכל המל ואינו מוצץ מעבירין אותו ונוחנין אחר תחתיו · והמל מברך :

נהיגי רבנן למעבד כסא כבוד למלאך הברית שהוא אליהו ז"ל דאמרינן בפרקי ר' אליעזר כשגזרו בימיו על הברית נתקנא על הדבר וברח לו וכו' ואמר קנוא קנאתי וגו' אמר לו הקב"ה חייך שאין עושין ישראל מילה עד שאתה רואה בעיניך · ואיתא במדרשו של רשב"י עליו השלום שצריך לומר בפירוש בפיו ובשפתיו זה כסא של אליהו זכור לטוב ואם אין אומרים כך אינו בא לשם :

בהתאסף ראשי עם יחד קהולים לשמחה של מילה יאמר אבי הבן בפניהם אחר חיתוך הערלה קודם ברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו הפסוק הזה :

אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ :

ושאר העם העומדים שם משלימים הפסוק :

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדוֹשׁ הֵיכָלֶךָ :

פזמון לברית מילה

בְּרוּכִים אַתֶּם קְהַל אֱמוּנַי · וּבָרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ :
יֶלֶד הַיּוֹלָד יִהְיֶה בְּסִימָן טוֹב · יִגְדַל וְיִחְיֶה

כְּמוֹ גַן רָטוֹב · יַעֲלֶה וְיַצְלִיחַ יִנָּצֵל מִקָּטוֹב · אָמֵן כֵּן
יַעֲשֶׂה יְיָ: ברוכים חֵלֶק יִתֵּן לָנוּ בַּנְּעִימִים · וּבְיָמָיו נַעֲלֶה
לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים · גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים לְבֵית יְיָ · וּבָרוּךְ הַבָּא
בְּשֵׁם יְיָ: ברוכים זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וְדַם הַבְּרִית · וּפְקוֹד אֶת
צֹאנֶךָ צֹאן הַשְּׁאֵרִית · עַל יַד מְשִׁיחֶךָ מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד ·
וּשְׁלַח אֶת אֵלִיָּה נְבִיא יְיָ: ברוכים הַיֶּלֶד הַזֶּה זָכָה
לִבְרִיתוֹ · אָבִיו וְאִמּוֹ יִרְאוּ חֻפָּתוֹ · הַמַּלְאָךְ הַגּוֹאֵל
יְבָרֵךְ אוֹתוֹ · יִזְכֶּה לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם יְיָ: בְּרוּכִים אַתֶּם
קְהַל אֱמוּנַי · וּבָרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ:

ואם המילה בשבת ישוררו זה

שַׁבָּת וּמִילָה · שָׂם סֵדֶר מְעוֹנָה · חֵלֶק לְשִׁבְעָה · וְגַם
לִשְׁמוֹנָה: אוֹתִיּוֹת שַׁבָּת מִצְוֹת שְׁלֹשָׁה · נִכְתָּב
בָּהֶם אוֹת · לְאֻמָּה קְדוֹשָׁה: שַׁבָּת רִאשׁוֹנָה · וּבְרִית
חֲדָשָׁה · וְהָיוּ תְּפִלִּין · לְרֹאשׁ אֱמָנָה: שבת שְׁתֵּי
מִצְוֹת · כְּעַמּוּדִים שְׁנֵיהֶם · זֹאת הַחַמָּה
וְזֹאת הַלְּבָנָה: שבת

ומברך המוהל ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

ואומר אבי הבן ואם אין אב יאמר ראש הב״ד אם יהיו שם
או הסנדק במקום שאין ב״ד:

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :

ועונין

כְּשֵׁם שֶׁהִכְנַסְתּוֹ לַבְּרִית כֵּן תַּכְנִיסֵהוּ לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ואומרים

יְהִי דַם הַנִּמּוֹל בִּקְהַל אֱמוּנַי · כְּרֵיחַ נִיחוֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ · וּבִירוּשָׁלַםִ כִּסֵּא יְיָ · נַקְרִיב זְבָחִים וְעֹלוֹת לַיְיָ: חָתַם בִּבְשָׂרֵנוּ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת · לָנוּ וּלְבָנֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · יַכִּירוּ רוֹאֵינוּ וְיֵדְעוּ מוֹנַי · כִּי אֲנַחְנוּ זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ : יְהִי דַם הַנִּמּוֹל בִּקְהַל אֱמוּנַי · כְּרֵיחַ נִיחוֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ :

ומוזגין כוס של יין ומברך המוהל

סַבְרִי מָרָנָן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ עַל כֵּן בִּשְׂכַר מִצְוָה זוֹ אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ צַוֵּה לְהַצִּיל יְדִידוּת זֶרַע קֹדֶשׁ שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת

לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
כּוֹרֵת הַבְּרִית :
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני)
יִשְׂמַח הָאִישׁ בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל הָאִשָּׁה בִּפְרִי בִטְנָהּ
כָּאָמוּר יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ · וְנֶאֱמַר
וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאוֹמַר לָךְ
בְּדָמַיִךְ חֲיִי · וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי · וְנֶאֱמַר זָכַר
לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת
אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק : וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
(פלוני) הַקָּטָן · אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית
כֵּן יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה
וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו :
יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ : אֶשְׁתְּךָ
כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים
סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ : הִנֵּה כִּי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ :
יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ :
וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל :

קדיש יהא שלמא רבא

ונודרין נדבה לעניי ארץ ישראל תו׳בב ולפדיון שבויים איש איש כברכת אשר נתן לו הש״י :

תם

סדר כשמל לאדם גדול בשנים

ואם מל לאנוסי ישראל הבאים מספרד ופורטוגאל או לאדם גדול בשנים יאמר המוהל ברכת על המילה וצריך לכסות ערותו בשעת ברכה כיון שהוא גדול· והב״ד או הסנדק יאמר שאר הברכות דהיינו להכניסו ושהחיינו : ויקח המוהל כוס של יין ויברך ברכת הגפן וברכת אשר ידיד· ואח׳כ יאמר זה :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הָאִישׁ הַזֶּה בִּזְכוּת מִצְוָה זוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) וְהַחֲלִימֵהוּ וְהַחֲיֵיהוּ וְתִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה וְחַיִּים כִּרְפוּאַת יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וּכְמִרְיָם הַנְּבִיאָה מִצָּרַעְתָּהּ וּכְנַעֲמָן מִצָּרַעְתּוֹ וּכְמֵי מָרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וּכְמֵי יְרִיחוֹ עַל יְדֵי אֱלִישָׁע וְרַחֵם עָלָיו שֶׁנֶּאֱמַר וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי : וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק : וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

(פלוני) **הָאִישׁ** · אֱלֹהִים יְרַפְּאֵהוּ · כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כַּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְיַצְלִיחֵהוּ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיו וְיַאֲרִיךְ

שנותיו

שְׁנוֹתָיו וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה׳ · וקדיש · ונודרין נדבה לעניים כפי ברכתם :

תם

סדר כשהאב הוא המוהל

בשעת המילה יאמר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ לָמוּל אֶת הַבֵּן :

ואחר המילה יאמר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :

ועונין

כְּשֵׁם שֶׁהִכְנַסְתּוֹ לַבְּרִית כֵּן תַּכְנִיסֵהוּ לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן : ואומרים יהי דם הנמול

ולוקח כוס של יין בידו ואומר

סַבְרִי מָרָנָן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ עַל כֵּן בִּשְׂכַר זוֹ אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ צַוֵּה לְהַצִּיל יְדִידוּת זֶרַע קֹדֶשׁ שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ זוֹכֵר הַבְּרִית :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד בְּנִי זֶה לִי וּלְאִשְׁתִּי וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני)

יְהִי רָצוֹן שֶׁאֶשְׂמַח בְּיוֹצֵא חֲלָצַי וְתָגֵל אִשְׁתִּי בִּפְרִי בִטְנָהּ כָּאָמוּר יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ וְנֶאֱמַר וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי ׳ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי ׳ וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק : וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

(פלוני) בְּנִי זֶה הַקָּטָן ׳ אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כַּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה׳ ׳ וקדיש ׳ ונודרין לצדקה כפי מסת ידם כברכת ה׳ עליהם :

תם

וכשהנמול הוא יתום מאביו

יסדר המוהל הסדר הנז' עד ברכת אשר קדש ידיד מבטן ואחר חתימת הברכה כורת הברית יאמר זה :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאִמּוֹ וְלִקְרוֹבָיו וּלְכָל־מִשְׁפַּחְתּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר אֲבִי יְתוֹמִים תִּהְיֶה לוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְבֵן וּתְהֵא כְּנִיסָתוֹ לַבְּרִית לְכַפָּרָה וְלִמְנוּחָה לְנֶפֶשׁ אָבִיו וּלְנֶחָמָה וּלְמֵשִׁיב נֶפֶשׁ לְאִמּוֹ וּלְכָל־קְרוֹבָיו וְתִתְעַנַּג נֶפֶשׁ הָאָב בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְאִמּוֹ בָּעוֹלָם הַזֶּה בִּפְרִי בִטְנָהּ וִיקֻוַּיֵּם בּוֹ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (פלוני) הַקָּטָן אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כָּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה' וקדיש ונותנין צדקה לעניי א"י ולפדיון שבויים :

וכשהנימול הוא יתום מאמו

יעשה

יעשה המוהל הסדר הכתוב למעלה עד כורת הברית ואח'כ יאמר :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) יִשְׂמַח הָאִישׁ בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל הָאִשָּׁה בְּגַן עֵדֶן כִּפְרִי בִטְנָהּ וִיקוּיָּם בּוֹ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

(פלוני) הַקָּטָן אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כַּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

ואח"כ אומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה' וקדיש ונותנין צדקה לעניים :

תם

וכשהנימול הוא יתום מאב ואם

יעשה המוהל כל הסדר הנז' עד כורת הברית ואח'כ יאמר :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה לִקְרוֹבָיו וּלְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) תִּתְעַנֵּג נֶפֶשׁ הָאָב בְּגַן עֵדֶן בְּיוֹצֵא

חלציו ותתעדן נפש האם בפרי בטנה ותהא להם
כניסתו לברית לכפרה ולמנוחת נפשם בעולם הבא
והארך נא ברחמיך שנותיו בטוב ובנעימים ויקוים
בו מקרא שכתוב כי אבי ואמי עזבוני ויי יאספני׃
ונאמר ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמיך
ואומר לך בדמיך חיי ואומר לך בדמיך חיי׃ ונאמר
זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור׃ אשר כרת
את אברהם ושבועתו לישחק׃ ויעמידה ליעקב לחק
לישראל ברית עולם׃ הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו׃
(פלוני) **הקטן** ׳ אלהים יגדלהו כשם שנכנס לברית׳
כך יכנס לתורה ולמצות לחפה
ולמעשים טובים וכן יהי רצון ונאמר אמן׃

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה׳׳ וקדיש׳ ונודרין צדקה לעניים׃

תם

וכשהנימול הוא ממזר יאמר המוהל בלבד ברכת על המילה ׳ולא ישוררו הפזמון ברוכים אתם ׳ והסנדק יאמר ברכת להכניסו בבריתו של אברהם אבינו ולא שהחיינו ׳ולא יענו העומדים שם כשם שהכנסתו לברית׳ ולא ישוררו יהי דם הנימול אלא מוזגין כוס של ברכה ויאמר המוהל מיד ברכת אשר קדש ידיד מבטן עד סוף החתימה כורת הברית ולא יותר׳ ולא יתפללו עליו תפלת קיים את הילד. הזה כי אין ראוי לממזר התקיימות וחיים׳ וכן בשלא נודע מי הוא אביו או הוא בן אשה ישראלית שנבעלה לגוי שהולד הולך אחר אמו ישראלית. יעשו כסדר הזה ולא יותר כי תושבחתא דשבטי יה הוא דנפקין מיחוסתא שלימתא׃

סדר מילת גרים וטבילתן

הגר אשר בא להתגייר ילכו אליו ג׳ חכמים ומודיעים אותו קצת מצות קלות וחמורות ועונשם של מצות ואומרים לו מה ראית בנו ואנחנו האומה השפלה והבזויה שבכל האומות ואם יאמר עם כל זה אני רוצה להתגייר אומרים לו דע כי תורתנו היא חמורה כי מי שאוכל חלב חייב כרת והמחלל את השבת חייב סקילה וכן שאר מצות ועם כל זה אומר שרוצה מלין אותו מיד ומודיעים אותו שכר מצות הצפון לצדיקים ואחר שיתרפא מן המילה מודיעים אותו כבראשונה ואם יקבל עליו ירדו עמו בנהר או במקוה מים של מ׳ סאה ויטבלוהו וכאשר יצא מהמרחץ יתכסה ויברך ברכת על הטבילה׃ (ואם היתה אשה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה והדיינים מבחוץ מודיעין אותה מקצת מצות ואח״כ טובלת בפניהם והם יוצאין מיד) :

המל את הגר מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לָמוּל אֶת הַגֵּרִים :

וצריך לכסות ערותו בשעת ברכה כיון שהוא גדול ויקח כוס של יין ויברך :

סַבְרִי מָרָנָן בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לָמוּל אֶת הַגֵּרִים וּלְהַטִּיף מֵהֶם דַּם בְּרִית שֶׁאִלּוּלֵי דַם בְּרִית לֹא יִתְקַיְּמוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ שֶׁנֶּאֱמַר אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלַיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׂמְתִּי׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ זוֹכֵר הַבְּרִית :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם לָנוּ אֶת הַגֵּר הַזֶּה אֲשֶׁר בָּא לַחֲסוֹת תַּחַת כַּנְפֵי תוֹרָתֶךָ

וּמִצְוֹתֶיךָ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פלוני) וּבִזְכוּת הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֵל חַי צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ יִשְׁמְרֵהוּ וִיחַיֵּיהוּ וִיקוּיַּם כּוּ׳ וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאוֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וְנֶאֱמַר כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה: וַאֲהַבְתֶּם אֶת הַגֵּר כִּי גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ואומרים שיר המעלות אשרי כל ירא ה׳ · וקדיש: ונודרין צדקה לעניים :

תם

סדר מילת עבדים וטבילתן בזמן כשבית המקדש היה קיים :

ישראל כשקונה עבד היה צריך לברך עליו ויאמר :

רַחוּם רַחֵם וּזְכוֹר אֲדוֹן הָעֶבֶד הַזֶּה לִשְׂמוֹחַ בְּמַעֲשָׂיו וּלְהִשְׁתַּעְבֵּד בּוֹ וּבְבָנָיו אַחֲרָיו כָּאָמוּר וְהִתְנַחַלְתֶּם אוֹתָם לִבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לָרֶשֶׁת אֲחֻזָּה לְעוֹלָם בָּהֶם תַּעֲבוֹדוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב :

המל את העבדים מברך

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לָמוּל אֶת הָעֲבָדִים :

ויקח כוס של יין ואומר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר כָּרַת בְּרִית לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם וְצִוָּנוּ לָמוּל אֶת הָעֲבָדִים וּלְהַטִּיף מֵהֶם דַּם בְּרִית כַּכָּתוּב הִמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ כּוֹרֵת בְּרִית עִם אַבְרָהָם וְזַרְעוֹ אַחֲרָיו :

אחר שמל ונתרפא יטבול בפני שלשה ויאמר :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַטְּבִילָה :

תם

רשות קודם ברכת המזון למוהל

אם במסובים יש שם אנשים רשומים בחכמה או במעלה ובחשיבות יאריך בצחות לשונו כפי רצונו :

בִּרְשׁוּת הָאֵל אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וַיִּשְׁכּוֹן כְּבוֹדוֹ בְּהַר סִינָי ׃ וּבִרְשׁוּת הַכֹּהֲנִים בְּחִירֵי סְגֻלָּה זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ ׃ וּבִרְשׁוּת בַּעַל הַבְּרִית וְהַסַּנְדָּק וּבְנֵי כָּל־הַמִּשְׁפָּחָה יְדִידַי וְנֶאֱמָנַי ׃ וּבִרְשׁוּת

כָּל־הָאֲנָשִׁים הַחֲשׁוּבִים כָּל־אֶחָד לְפִי מַעֲלָתוֹ זֶרַע אֱמוּנַי • וּבִרְשׁוּת כָּל־הַקְּרוּאִים לַסְּעוּדָה הַזֹּאת הַמְסוּבִּים הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ •

נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ

ועונין לו ויאמר ברכת המזון :

רשות אחר למוהל

אם אינו רוצה להאריך יעריך הקצור הזה בלשונו :

בִּרְשׁוּת שָׁמַיִם וּבִרְשׁוּת כֹּהֲנֵי צֶדֶק וּבִרְשׁוּת בַּעַל הַבְּרִית וְהַסַּנְדָּק וְכָל־קְרוּאֵי הַסְּעוּדָה הַזֹּאת :

נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ :

ועונין לו ויאמר ברכת המזון וכשיגיע להרחמן יברך כל אחד ואחד באופן זה :

הָרַחֲמָן הוּא יְקַיֵּם אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וִיגַדְּלֵהוּ לַתּוֹרָה וּלְמִצְוֹת לְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל הַסְּעוּדָה הַזֹּאת הוּא וְאִשְׁתּוֹ (וּבָנָיו) וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ וּכְשֵׁם שֶׁזָּכָה לַמִּצְוָה לָמוּל אֶת בְּנוֹ כַּךְ יְזַכֵּהוּ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹת בָּרֵךְ יְיָ חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה וְיַצְלִיחֵהוּ בְּכָל־מַעֲשֵׂי יָדָיו וְיַאֲרִיךְ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַסַּנְדָּק וְאֶת הַסַּנְדֶּקֶת

וְכָל־בְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּם הֵם וְכָל־הַנִּלְוִים לָהֶם מַלְכָּא
דְעָלְמָא יִזְכֶּה יַתְהוֹן וְיִשְׁמַע בְּקֹל צְלוֹתְהוֹן יִפְשׁוּ
וְיִשְׂגּוּ בִּבְנֵי סְמִיכֵי וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וְחַיֵּי אֲרִיכֵי וְכֵן יְהִי
רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב
וִיבַשֶּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְנֶחָמוֹת :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת מְשָׁרְתָיו הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר הֵם
רִאשׁוֹנִים לְכָל־דָּבָר שֶׁבִּקְדוּשָּׁה בְּיָמֵינוּ
יִזְכּוּ לְשָׁרֵת עֲבוֹדָתָם בַּמִּקְדָּשׁ וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל
בְּמַעֲמָדָם וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת מוֹהֲלֵי דוֹרֵנוּ הַשָּׂשִׂים
וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם מָלִים
וּפוֹרְ"עִים אֶת הַמִּילָה בְּגִילָה וְשָׂשׂוֹן וּבִכְלַל הַבְּרָכָה
יִזְכֵּנִי גַם אֲנִי אָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם לְהַרְבּוֹת מִצְוֹת וּלְחִיוֹת
עִם אִשְׁתִּי (וּבָנַי) וְכָל־בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל
בְּהַשְׁקֵט וּבִטְחָה בְּשַׁלְוָה וּבִמְנוּחָה לְאֹרֶךְ יָמִים
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכֵן יְהִי
רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן :

ואם יש שם אנשים חשובים אנשי המעלה והכבוד יוסיף
כרצונו כפי צחות לשונו :

תם

פי המדבר

ה א ו ב

NOTICIA
DOS SENHORES
MOELIM
De esta Cidade de Amsterdam, que Deos Augmente. AMEN.

5481 O Sr. Jahacob de Mos. Abrabanel Aredes
5481 O Sr. Jeoseph Abrabanel Aredes
5482 O Sr. Selomoh Curiel Abaz
5483 O Sr. Abraham Cohen Rodriguez
5487 O Sr. David de Abraham Franco Mendes
5490 O Sr. Mosseh Rephael Hisquiau da Veyga
5490 O Sr. Jahacob Lion Arons
5498 O Sr. Jahacob Jessurun
5498 O Sr. David Semagh Aboab
5498 O Sr. Jahacob Senator
5498 O Sr. Ishac Barugh Benavente
5498 O Sr. Abraham Nunes Tavares
5498 O Sr. Abraham Rephael Semagh Ferro
5501 O Sr. Jahacob Hisq. da Veyga Henriques
5503 O Sr. Jahacob de Mosseh de Chaves
5507 O Sr. Abraham de David Fidanque
5507 O Sr. Jahacob de Abraham Israel
5508 O Sr. Mosseh de Selomoh Curiel
5510 O Sr. Mosseh de Abraham Israel
5510 O Sr. Daniel de Abraham Semagh Aboab
5511 O Sr. David de Ishac Nahar
5511 O Sr. Mosseh Rodrigues
5512 O Sr. Aharon de Ishac Hisq. de la Penha

Nota dos Senhores MOELIM.

5512 O Sr. David de Ishac Hisq. de la Penha
5516 O Sr. Aharon de Abraham Israel
5516 O Sr. Mosseh de Ishac Israel
5516 O Sr. Ishac da Costa Athias
5517 O Sr. Mosseh Abrabanel Aredes
5521 O Sr. Abraham de Mos. Mendes da Costa
5522 O Sr. Rephael de Abr. Mendes da Costa
5523 O Sr. Jahacob de Mos. Mendes da Costa
5525 O Sr. Mosseh de David Henriq. de Castro
5525 O Sr. Jahacob de Aharon Lopes Colaço

De Haya.

5514 O Sr. Hazan R. Selomoh Saruco

De Naarde.

O Sr. Imanuel de Ishac de Imanuel Curiel

De Londres.

O Sr. H. H. R. Mosseh Acohen de Azevedo
O Sr. Abraham de Ishac da Fonseca
O Sr. Selomoh Henriques Ferreyra
O Sr. Abraham de Ishac Cariaõ de Paiva
O Sr. Abraham de Mosseh Lumbroso de Mattos
O Sr. Eliau de Ishac de Lindo
O Sr. Aharon Franco Drago
O Sr. Jahacob Castre

De Hamburgo.

5492 O Sr. H. H. R. Jahacob Bassan

De Bayona.

O Sr. Semuel Athias
O Sr. David Silveyra da Costa

Nota dos Senhores MOELIM.

De Curaçao.

5492 O Sr. Ishac Henriques Ferreyra
O Sr. Ishac Curiel
O Sr. Ishac Haym Rodrigues da Costa
O Sr. Jahacob Levy Maduro
O Sr. Ishac de Jahacob Levy Maduro
O Sr. Abraham de Mordechay Senior
O Sr. Saul Ydanha de Casseres
O Sr. Josiau Ydanha de Casseres.

De Surinam.

O Sr. Jahacob Mendes Meza
O Sr. Ishac Naffy
O Sr. Daniel Messias Penso
O Sr. Abraham Fernandes
O Sr. Semuel de Selomoh de la Pára
O Sr. Hazan Eliezer a Cohen
O Sr. Jahacob Ymanuel Levy

F I N.

